

KLOPNI MENINGITIS

S prvimi toplimi dnevi so znova oživali tudi klopi, kar pomeni, da moramo imeti v mislih tudi možnost, da s sprehoda prinesemo domov neželenega zajedalca. Majhne živalice ne povzročajo le neprijetnega ugriza, ki srbi in na mestu ugriza lahko tudi boli, temveč predstavljajo potencialno veliko zdravstveno grožnjo.

KLOPNI MENINGITIS (klopni meningoencefalitis) je okužba, ki jo povzroča virus klopnega meningoencefalitisa (sodi v rod flavovirusov). Ljudje se s tem virusom najpogosteje okužimo pri piku klopa *Ixodes ricinus* (od tod tudi ime klopni meningoencefalitis). Virus se lahko nahaja tudi v mleku okuženih živali, mlečnih proizvodih.

KLOPI SO TUDI V MESTIH

Ljudje pogosto (napačno) mislimo, da klopa lahko dobimo le v gozdu. Tovrstno razmišljanje je povsem zgrešeno, saj klopi živijo tudi v mestnih parkih. Dovolj je, da se sprehodimo čez trato v parku, ali čez gozd na robu mesta in smo v nevarnosti, da s sprehoda prinesemo neželenega gosta. Nikoli ne moremo vedeti, ali je klop okužen ali ne, saj so na videz vsi enaki in med njimi ni razlike. Res niso vsi klopi okuženi, a to je kot ruska ruleta.

Simptomi in znaki klopnega meningoencefalitisa

Inkubacijska doba (čas od okužbe do pojava simptomov) je 1-3 tednov. Po inkubacijski dobi poteka bolezen v dveh fazah. Prva faza traja do enega tedna in se kaže z vročino, glavobolom, slabim počutjem, utrujenostjo, bolečino (v udih, trebuhu, mišicah), drisko. Po prvi fazi simptomi za nekaj dni izginejo. Druga faza se kaže pri posameznikih različno. Pride lahko do meningitisa (vročina, vrtoglavica, slabost, fotofobija ...), meningoencefalitisa (motnje spanja - zaspanost, motnje zavesti, motnje govora, vročina, glavobol, nistagmus, tremor ...), meningoencefalomielitisa (paralize, miokarditis). Približno 60% okuženih z virusom ne razvije kliničnih znakov bolezni. Pri nekaterih ostanejo trajne posledice, ki se kažejo s ponavljajočimi se glavoboli, paralizami, motnjami koncentracije. Približno 1% okuženih ljudi umre.

Epidemiologija

Slovenija je endemično področje za klopni meningitis. Najpogosteje zbole vajo gozdarji, kmetje, gobarji, ljudje, ki niso cepljeni in so pogosto v gozdu.

Zdravljenje

Zdravljenje klopnega meningitisa je le simptomatsko in vsebuje zdravila proti vročini, bolečini. Pri težjih primerih se uporabi tudi umetna ventilacija.

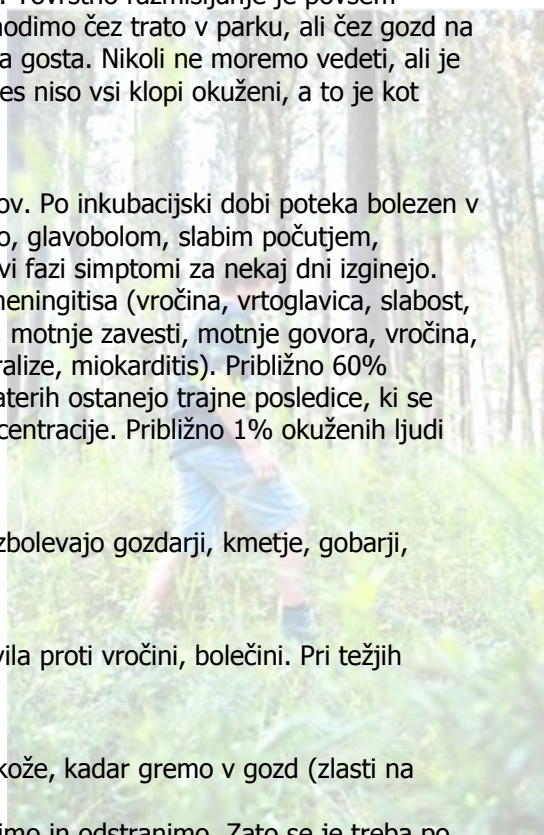
Okužbo s KME lahko poskusimo preprečiti na več načinov:

- Preventiva se začne z repelenti in oblačili, ki naj pokrivajo čim več kože, kadar gremo v gozd (zlasti na ogroženem območju).
- Če to ni dovolj učinkovito, pa je dobro, da klopa vsaj čim prej opazimo in odstranimo. Zato se je treba po obisku gozda vedno temeljito pregledati.
- Najučinkovitejša zaščita pred KME pa je cepljenje.

Cepljenje

Pred okužbo z virusom klopnega meningoencefalitisa, se lahko zelo učinkovito zaščitimo s cepljenjem. Na voljo sta dve cepivi, ki sta med seboj povsem primerljivi, predvsem pa zagotavljata učinkovito zaščito in varnost. Cepimo se lahko vse leto, za optimalno zaščito pa so potrebni trije odmerki, in sicer drugič v roku enega meseca po prvem cepljenju, tretji, poživitveni odmerek pa sledi v devetih do dvanajstih mesecih.

V Sloveniji se kljub relativni dostopnosti do cepiva za tovrstno zaščito odloči le majhen delež ljudi, okoli enajst odstotkov. To je glede na dejstvo, da je takorekoč celotno ozemlje Slovenije v območju, kjer so klopi okuženi, zelo presenetljivo.

povzeto s spletnih strani viva.si; bolezen.si

Promocija zdravja na delovnem mestu; PZ-03/2013

Letak je izdelan na podlagi 6. in 32. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Ur.l. RS, št. 43/11).